

Harlan Coben

Houvast

Proloog

Marianne was aan haar derde tequila en dacht na over haar eindeloze inzet om de laatste goede dingen van haar waardeloze leven om zeep te helpen toen de man naast haar uitriep: ‘Luister, meisjes, de schepping en de evolutie zijn volledig compatibel.’

Spatjes van zijn speeksel kwamen in Mariannes hals terecht. Ze trok een vies gezicht en keek opzij. Hij had een grote borstelsnor die rechtstreeks uit een pornofilm uit de jaren zeventig afkomstig leek. Hij zat rechts van haar. Het veel te blonde blondje met het droge strohaar, dat hij probeerde te imponeren met zijn opzweepende geklets, zat links van haar. Marianne was het ongelukkige plakje beleg tussen hun kleffe sandwich.

Ze probeerde de twee te negeren. Ze tuurde in haar glaasje alsof het een diamant was die ze voor een verlovingsring uitzocht. Marianne hoopte dat ze de snor en de vrouw met het strohaar op die manier zover zou krijgen dat ze ergens anders gingen zitten. Dat deden ze niet.

‘Je bent niet goed snik,’ zei Strohaar.

‘Luister nou.’

‘Oké, ik luister. Maar ik denk ook dat je niet goed snik bent.’

Marianne zei: ‘Misschien wil je van kruk ruilen, zodat jullie naast elkaar kunnen zitten?’

De snor legde zijn hand op haar arm. ‘Wacht nou even, dametje, ik wil dat jij dit ook hoort.’

Marianne wilde protesteren, maar misschien was het gemakkelijker om dat niet te doen. Ze richtte haar aandacht weer op haar glaasje.

‘Goed dan,’ zei de snor. ‘Jullie kennen het verhaal van Adam en Eva, oké?’

‘Natuurlijk,’ zei Strohaar.

‘Geloof je dat verhaal?’

‘Over dat hij de eerste man was en zij de eerste vrouw?’

‘Ja.’

‘Shit, nee. Jij wel?’

‘Ja, natuurlijk.’ Hij streelde zijn snor alsof die een beestje was dat gekalmeerd moest worden. ‘De Bijbel vertelt ons dat het zo is gebeurd. Eerst kwam Adam en daarna werd Eva gemaakt uit een van zijn ribben.’

Marianne nam een slokje. Ze had vele redenen om te drinken. Meestal dronk ze om zich te vermaken. Ze was in massa’s tenten als deze geweest, in de hoop iemand te ontmoeten en dat er dan meer van zou komen. Vanavond had ze het idee dat ze hier met een man weg zou gaan al lang opgegeven. Ze dronk om zichzelf te verdoven en het wilde verdomme maar niet lukken. Het wezenloze geklets leidde haar in ieder geval af nu ze ernaar luisterde. Het maakte de pijn minder.

Ze had er een zootje van gemaakt.

Zoals altijd.

Haar hele leven was ze op de vlucht geweest voor alles wat goed en fatsoenlijk was, op zoek naar de volgende onbereikbare roes, een permanente staat van verveling die werd doorbroken door een paar meelijwekkende hoogtepunten. Iets wat goed was had ze naar de bliksem geholpen, en toen ze had geprobeerd het terug te krijgen, nou, toen had Marianne dat ook verprutst.

In het verleden had ze de mensen gekwetst die haar het dierbaarst waren. Haar exclusieve clubje van mensen die ze emotioneel had beschadigd... zij van wie ze het meest hield. Maar tegenwoordig, dankzij haar opleving van gekte en egoïsme, was ze zelfs in staat volkomen onbekenden aan haar lijst van slachtoffers van haar emotionele bloedbad toe te voegen.

Om de een of andere reden leek het erger om onbekenden te kwetsen. We kwetsen degenen die we liefhebben, dat doen we allemaal, of niet soms? Maar het was smakeloos om onschuldige onbekenden te kwetsen.

Marianne had een leven verwoest. Misschien wel meer dan één leven.

Waarom?

Om haar kind te beschermen. Tenminste, dat dacht ze.

Stomme trut.

‘Oké,’ zei de snor, ‘Adam nam Eva, of hoe ze dat toen verdomme ook noemden.’

‘Seksistisch gelul,’ zei Strohaar.

‘Maar het woord van God.’

‘Dat later werd tegengesproken door de wetenschap.’

‘Wacht nou even, dametje. Laat me uitpraten.’ Hij stak zijn rechterhand op. ‘We hebben Adam...’ Hij stak zijn linkerhand op. ‘... we hebben Eva, én we hebben het paradijs, ja?’

‘Ja.’

‘Nou, Adam en Eva krijgen twee kinderen, Kaïn en Abel. En dan vermoordt Abel Kaïn.’

‘Kaïn vermoordt Abel,’ corrigeerde Strohaar hem.

‘Weet je dat zeker?’ Hij fronste zijn wenkbrauwen, dacht erover na. Maar hij schikte zich. ‘Oké, jij je zin. Een van de twee wordt vermoord.’

‘Abel wordt vermoord. Door Kaïn.’

‘Weet je het echt zeker?’

Strohaar knikte.

‘Goed, dan houden we Kaïn over. Nu is de grote vraag: met wie heeft Kaïn zich voortgeplant? Ik bedoel, de enige andere vrouw is Eva, en die wordt al een jaartje ouder. Dus hoe heeft de mensheid het dan overleefd?’

De snor zweeg alsof hij op applaus wachtte. Marianne rolde met haar ogen.

‘Begrijpen jullie het dilemma?’

‘Misschien had Eva nog een kind. Een meisje.’

‘Dus Kaïn ging met zijn eigen zusje naar bed?’ vroeg de snor.

‘Natuurlijk, waarom niet? In die tijd deed iedereen het met iedereen, of niet soms? Ik bedoel, Adam en Eva waren de eersten. Er moest toen wel incest zijn.’

‘Nee,’ zei de snor.

‘Nee?’

‘De Bijbel verbiedt incest. Het antwoord is te vinden in de wetenschap. Dát bedoel ik. Wetenschap en religie kunnen naast elkaar bestaan. Het gaat allemaal om Darwins evolutietheorie.’

Strohaar leek nu echt geïnteresseerd. ‘Hoe dan?’

‘Denk erover na. Waar komt de mens vandaan volgens al die darwinisten?’

‘Van de primaten.’

‘Precies, de apen en de gorilla’s en al die beesten. Hoe dat ook, Kaïn wordt verstoten en hij wandelt in zijn eentje over deze prachtplaneet. Letten jullie nog op?’

De snor tikte met zijn vinger op Mariannes arm om zeker te weten dat ze nog luisterde. Traag keek ze naar hem op. Scheer die porrosnor af, dacht ze, en misschien wordt het nog wat tussen ons.

Ze haalde haar schouders op. 'Ik luister.'

'Mooi zo.' Hij glimlachte en trok zijn ene wenkbrauw op. 'En Kaïn is een man, ja?'

Strohaar wilde meer aandacht. 'Ja.'

'Met normale mannelijke behoeftes, ja?'

'Ja.'

'Dus hij wandelt wat rond. En hij voelt een kriebeling in zijn onderbuik. Zijn natuurlijke behoeften. En op een dag, als Kaïn door het bos loopt...' Weer een glimlach, en de wijsvinger die over de snor streek. '... ziet hij daar opeens een aantrekkelijke aap. Of een gorilla. Of een orang-oetang. Of een chimpansee.'

Marianne staarde hem aan. 'Je maakt zeker een grapje, hè?'

'Nee. Denk erover na. Kaïn komt een exemplaar van de apenfamilie tegen. Die komen het dichtst in de buurt van de mens, toch? Hij bespringt een van de vrouwtjes en ze... nou ja, je weet wel.' Hij stak zijn handen op en applaudisseerde geluidloos voor het geval ze hem niet begrepen. 'En dan raakt die primate zwanger.'

'Dat is walgelijk,' zei Strohaar.

Marianne richtte haar aandacht op haar glas, maar de man tikte haar weer op haar arm.

'Zie je de logica er dan niet van in? De primate jongt. Half aap, half mens. Het is nog steeds een aapachtige, maar langzaam maar zeker, in de loop der tijd, dringt de dominante mens zich steeds meer op de voorgrond. Begrijp je? *Voilà!* De evolutie en de schepping komen samen.'

Hij glimlachte alsof hij een gouden medaille verwachtte.

'Dus als ik het goed begrijp,' zei Marianne, 'is God tegen incest maar vindt Hij bestialiteit oké?'

De snor kwam van zijn kruk en gaf haar een belerend 'tut-tut'-klopje op haar schouder.

'Wat ik jullie probeer uit te leggen is dat al die wijsneuzen met hun doctorstitels die geloven dat religie niet kan samengaan met de wetenschap niet genoeg fantasie hebben. Dát is het grote probleem. Wetenschappers turen alleen maar in hun microscopen en godsdienstgeleerden lezen alleen de woorden die op de pagina staan. Geen van beiden zien ze door de bomen het bos nog.'

'Dat bos,' zei Marianne, 'is dat hetzelfde bos waar we die aantrekkelijke aap tegenkwamen?'

Opeens veranderde de atmosfeer. Of misschien verbeeldde Marianne het zich. De snor hield op met praten en bleef haar lange tijd aankijken. Dat beviel Marianne niet. Er was iets aan de hand. Er zat

iets scheef. Zijn ogen waren zwarte glazen knikkers zonder lichtjes erin, alsof iemand ze zo maar in zijn hoofd had gedrukt en er geen leven in zat. Hij knipperde ermee en bracht zijn gezicht dichterbij het hare.

Bleef haar aankijken.

‘Meisje toch, zit je te huilen?’

Marianne draaide zich om naar de vrouw met het strohaar. Die zat haar ook aan te staren.

‘Ik bedoel, je ogen zijn rood,’ ging hij door. ‘Ik wilde je niet lastigvallen of zoiets. Maar, ik bedoel, voel je je wel goed?’

‘Ik voel me best,’ zei Marianne, hoewel het haar opviel dat haar stem meer sleepte dan zonet. ‘Ik wil gewoon rustig mijn glaasje drinken.’

‘Maar natuurlijk, dat begrijp ik.’ Hij stak zijn handen op. ‘Ik wilde je echt niet storen.’

Marianne bleef naar haar glas kijken. Ze wachtte totdat ze vanuit haar ooghoek iets zou zien bewegen. Maar dat gebeurde niet. De man met de snor stond nog steeds naast haar.

Ze nam een flinke slok uit haar glas. De barkeeper droogde een bierpul af met het gemak van iemand die dat veel vaker had gedaan. Het zou haar niet eens hebben verbaasd als hij er even in had gespuugd, zoals ze dat in oude westerns deden. Er brandde weinig licht in de bar. Tegenover haar, achter de tientallen flessen, was de donkere spiegel die ze in vrijwel alle bars hadden en waarin je je medeklanten in een zacht en dus flatterend licht kon bespieden.

Marianne bekeek de man met de snor in de spiegel.

Hij stond naar haar te kijken. Haar blik boorde zich in die levenloze ogen in het spiegelglas en ze kon hem niet meer losmaken.

Langzaam kwam er een glimlach op het sturende gezicht en er ging een kille tochtvlaag langs haar nek. Toen zag Marianne dat hij zich omdraaide en naar de deur liep, en toen hij weg was slaakte ze een zucht van opluchting.

Ze schudde haar hoofd. Kaïn die zich voortplant met een aap... het is goed met je, vriend.

Haar hand ging naar haar glas. Het glas trilde. Leuke afleiding, die maffe theorie, maar erg lang kon ze zich niet losmaken van de akelige gedachten die ze had.

Ze dacht na over wat ze had gedaan. Had ze het op dat moment echt een goed idee gevonden? Had ze het wel goed doordacht... de prijs die ze ervoor moest betalen, de consequenties voor anderen, de levens die voor altijd anders zouden worden?

Waarschijnlijk niet.

Er waren gewonden gevallen. Er was onrecht geschied. Er was sprake geweest van blinde woede, van een brandend, primitief verlangen naar wraak. En het had allemaal niets met het Bijbelse – of evolutionaire, desnoods – ‘oog om oog’-gedoe te maken gehad... want hoe hadden ze het ook alweer genoemd wat ze had gedaan?

Massale vergelding.

Ze deed haar ogen dicht, wreef erin. Haar maag borrelde. Stress, nam ze aan. Ze opende haar ogen weer. Het leek nu donkerder in de bar. Haar hoofd begon te tollen.

Daar was het nog veel te vroeg voor.

Hoeveel had ze gedronken?

Ze greep de rand van de bar vast zoals je dat doet op avonden als deze, wanneer je gaat liggen nadat je te veel hebt gedronken, het bed begint te draaien en je de zijkanten vastgrijpt omdat je bang bent dat de middelpuntvliedende kracht je uit het dichtstbijzijnde raam zal slingeren.

Het borrelen in haar maag werd erger. Toen gingen haar ogen wijd open. Een flits van pijn reet haar maag uiteen. Ze deed haar mond open, maar de schreeuw bleef steken in haar keel, die door de verblindende pijn werd dichtgeknepen. Marianne sloeg voorover op de bar.

‘Alles oké met je?’

De stem van Strohaar. Van heel ver weg. De pijn was afgrijselijk. De ergste die ze had gevoeld sinds... nou, sinds ze haar kind had gebaard. Een kind baren... de kleine beproeving die God voor je in petto heeft. Want raad eens... dat wezentje waarvan je zielsveel moet houden en waar je goed voor moet zorgen? Wanneer het ter wereld komt, geeft dat een pijn waar je geen idee van hebt!

Leuke manier om je relatie met je kind te beginnen, vind je niet?

Ze vroeg zich af wat de Snor ervan zou maken.

Scheermesjes – zo voelde het – sneden haar aan stukken alsof ze zich een weg dwars door haar lijf baanden. Normaal nadenken kon ze niet meer. De pijn was allesoverheersend. Ze vergat zelfs wat ze had gedaan, de schade die ze had veroorzaakt, niet alleen nu, vandaag, maar gedurende haar hele leven. Haar ouders waren getekend en vroeg oud geworden door haar roekeloosheid in haar tienertijd. Haar eerste man was bezwaken onder haar voortdurende ontrouw, haar tweede door de manier waarop ze hem behandelde, en toen had ze haar kind gekregen, de weinige mensen met wie ze langer dan een paar weken bevriend was geweest, de mannen die ze had

gebruikt voordat ze de kans kregen háár te gebruiken.

De mannen. Misschien ging dat ook wel om vergelding. Doe ze pijn voordat ze jou pijn doen.

Ze wist zeker dat ze zo meteen moest overgeven.

‘Wc,’ kon ze nog net zeggen.

‘Ik help je.’

Strohaar weer.

Marianne voelde dat ze van haar kruk ging vallen. Maar twee sterke handen pakten haar onder haar oksels en hielden haar overeind. Iemand – Strohaar – nam haar mee naar achteren. Wankelend schuifelde ze naar de wc’s. Haar mond was kurkdroog. Door de pijn in haar maag kon ze onmogelijk rechtop staan.

De sterke handen hielden haar vast. Marianne bleef naar de grond kijken. Het was donker. Het enige wat ze zag waren haar schuifelende voeten, die amper van de grond kwamen. Ze probeerde op te kijken, zag de wc-deur niet zo ver voor zich uit en vroeg zich af of ze het zou halen. Ze haalde het.

En toen liepen ze door.

Strohaar hield haar nog steeds vast onder haar oksels. Ze stuurde Marianne langs de wc-deur. Marianne probeerde te blijven staan. Haar hersenen reageerden niet op het commando. Ze wilde iets roepen, tegen haar reddende engel zeggen dat ze de wc-deur al voorbij waren, maar haar mond gehoorzaamde evenmin.

‘Deze kant op,’ fluisterde de vrouw. ‘Dat is beter.’

Beter?

Ze voelde de stalen stang van de nooduitgang tegen haar heup. De deur ging open. De achteruitgang. Goed idee, dacht Marianne. Waarom zou ze de wc onderkotsen? Ze kon het beter in het steegje achter de bar doen. Kreeg ze meteen wat frisse lucht. Frisse lucht was goed. Misschien zou ze daarvan opknappen.

De deur zwaaide helemaal open en sloeg met een klap tegen de buitenmuur. Marianne strompelde naar buiten. De frisse lucht voelde inderdaad goed. Niet geweldig. Ze had nog steeds pijn. Maar de koele buitenlucht op haar gezicht was aangenaam.

Dat was het moment dat ze het busje zag.

Een wit busje met getinte ruiten. De achterdeuren stonden open, als een muil die haar in één hap wilde verslinden. En daar, naast de ene deur, stond de man met de snor, die Marianne vastpakte en in het busje wilde duwen.

Marianne probeerde zich los te wringen, maar het had geen zin.

De snor gooide haar achterin alsof ze een zak aardappelen was.

Met een bons kwam ze op de stalen vloer terecht. Hij kroop ook achterin, trok de deuren dicht en boog zich over haar heen. Marianne rolde zich op in foetushouding. Haar maag deed nog steeds pijn, maar de angst die ze nu voelde was erger.

De man trok zijn nepsnor af en glimlachte naar haar. Het busje kwam in beweging. Strohaar zat zeker achter het stuur.

‘Hallo, Marianne,’ zei hij.

Ze kon zich niet bewegen, kreeg geen adem. Hij kwam naast haar zitten, balde zijn vuist en sloeg haar hard in haar maag.

Als de pijn daarvoor erg was geweest, dan kreeg die nu een nieuwe dimensie.

‘Waar is de video?’ vroeg hij.

En toen begon hij haar echt pijn te doen.

1

‘Weten jullie zeker dat je dit wilt?’

Er zijn van die momenten dat je van een rotsklif het ravijn in rent. Zoals in die tekenfilms van Loony Tunes, waarin Wile E. Coyote hard over de rand van het rotsklif rent, blijft doorrennen als hij al in de lucht hangt, dan stopt, omlaag kijkt, weet dat hij in het ravijn zal storten en niets kan doen om het te voorkomen.

Maar soms, of meestal, eigenlijk, is de situatie minder duidelijk. Dan is het donker en ben je vlak bij de rand van het ravijn, maar je beweegt je langzaam, want je weet niet goed welke kant je op loopt. Je doet je stappen behoedzaam, maar toch zijn het die van een blinde op onbekend terrein. Je weet niet hoe dicht je bij de rand bent, of waar de rulle grond onder je voeten kan wegschuiven, of dat je maar even hoeft weg te glijden om opeens in het duister te verdwijnen.

Hier moest Mike aan denken toen hij wist dat Tia en hij op die rand van dat ravijn stonden... toen die computerjongen, een jonge blaaskaak met haar als een vogelnest, armen zonder spieren maar vol tatoeages en vingers met lange, vuile nagels, naar hen opkeek en die vraag stelde op een toon die veel te onheilspellend was voor iemand van zijn leeftijd.

Weten jullie zeker dat je dit wilt...?

Ze hoorden geen van drieën thuis in deze kamer. Goed, Mike en Tia Baye – uitgesproken als *bye* zoals in *goodbye* – waren in hun eigen huis, een *split-level* McMansion in een buitenwijk van Livingston, maar deze slaapkamer was voor hen vijandig gebied, streng verboden terrein. Er stonden nog verrassend veel dingen die aan vroeger herinnerden. De ijshockeybikers waren niet opgeborgen, maar hoewel ze altijd een prominente plaats hadden ingenomen, leken ze zich nu achter op de plank verscholen te hebben. De posters van Jaromir Jagr en zijn latere idool Chris Drury hingen nog aan de muur, maar ze waren verbleekt door het zonlicht, of misschien wel door gebrek aan belangstelling.

Mike dacht aan vroeger. Hij herinnerde zich nog goed dat zijn